

Lotteri- og
stiftelsestilsynet

Norsk Tipping – revisjon av transaksjonskontroll for
Multix og Extra

Endelig tilsynsrapport

Rapport nr. 02 - 2015

Norsk Tipping
Revisjon av transaksjonskontroll for Multix og Extra
Endelig tilsynsrapport

Rapport nr:	02 - 2015
Saksnr:	15/02886
Revisjonsdato:	27. – 28. mai 2015
Observasjon av Extra trekning Foretak:	26. mai 2015 Norsk Tipping AS
Revisjonsteam:	Liv Røthe, Lotteritilsynet, revisjonsleder Trude Iren Hessvik, Lotteritilsynet, medrevisor Sindre Hauglum, Lotteritilsynet, medrevisor

Rapportens innhold:

Tilsynsrapport 02-2015 beskriver eventuelle avvik og merknader etter revisjon av transaksjonskontroll av Multix og Extra hos Norsk Tipping.

Hovedkonklusjoner:

Lotteritilsynet har gjennomført revisjon av Norsk Tippings transaksjonskontroll av Multix og Extra. Gjennom revisjonen har Lotteritilsynet mottatt bevis for at selskapet har etablert kontroller for å avdekke brudd på krav i spilleregler for Multix og Extra.

Revisjonen avdekket to merknader:

Merknad 1

Lotteritilsynet anbefaler at selskapet gjennomfører en risikovurdering/helsesjekk av kontroller som er iverksatt for å avdekke mulige brudd på spilleregler på Multix.

Merknad 2

Lotteritilsynet anbefaler at selskapet klargjør i kvalitetssystemet hvilke prinsipper, krav og rutiner som skal gjelde ved tekniske avbruddssituasjoner ved spill.

Utarbeidd dato: 29. juni 2015

Liv Røthe
revisjonsleder

Linda Vøllestad Westbye
avdelingsdirektør

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	5
2. Metode og tilnærming	5
3. Revisjonskriterier	6
3.1 Pengespillogen	6
3.2 Spilleregler for Multix.....	6
3.3 Spilleregler for Extra.....	7
3.4 Kvalitetssystem hos Norsk Tipping	7
3.5 WLA Security Control Standard.....	7
3.6 NS – ISO/IEC 27001:2013.....	8
4. Resultat.....	8
4.1 Multix	9
4.2 Extra	10
5. Merknader	11
5.1 Evaluere etablerte kontroller for Multix	11
5.2 Klargjøre prinsipp og krav ved tekniske avbrudd i spill.....	12
6. Avslutning	12
Vedlegg 1 – Gjennomføring.....	13
Vedlegg 2 – Systemflyt for Multix kontroller.....	14
Vedlegg 3 – Systemflyt for tallspill kontroller	15
Vedlegg 4 – Resultat stikkprøvekontroll Multix og Extra.....	16

1. Innledning

Siden 2008 har Norsk Tipping tilbudt spill på Multix terminaler i det norske markedet. Det er i dag utplassert 2840 terminaler fordelt på 1250 oppstillingssteder i landet. Terminalene er styrt fra en sentral server og kommuniserer med terminalene via et eget lukket Telenor VPN linjesystem. Spillene som tilbys på Multix terminalene har innebygde kontroller og spillsystemet må programmeres slik at sensorer slår ut når begrensninger eller krav i spillereglene inntreffer. For å kontrollere at disse sensorene virker må man gjøre det i ettertid.

Multix spillereglene var det første regelsettet til Norsk Tipping som hadde omfattende krav til regulering av spilladferd. Multix terminalene erstattet spillautomatene fra det gamle private automatmarkedet og reguleres strengt. Det var viktig å få god kontroll med de nye spillene, og Lotteritilsynet besluttet å kontrollere de nye Multix spillene både med revisjonsbasert tilsyn og ved transaksjonskontroll. Norsk Tipping leverer transaksjonsdata til Lotteritilsynet daglig.

I 2010 tok Norsk Tipping i bruk ny tallspillmotor for Extra og de øvrige tallspillene. Den nye tallspillmotoren er plassert hos Norsk Tipping på Hamar. Ved innføring av ny tallspillmotor besluttet Lotteritilsynet å endre kontrollmetode ved å gå over til systemrevisjon og kontroll i ettertid. Tidligere var Lotteritilsynet fysisk tilstede ved gjennomføring av alle mekaniske trekninger samt godkjente rett vinnerutvelgelse og premieberegning i alle gjennomførte spilleomganger for alle spill. Bakgrunnen for å endre kontrollmetode, var behov for en mer uavhengig og risikobasert kontroll. Lotteritilsynet besluttet å utvikle en egen ettertidskontroll på transaksjonsnivå for tallspillene. Norsk Tipping leverer transaksjonsdata fra tallspillmotoren til Lotteritilsynet daglig.

Lotteritilsynet er kjent med at Norsk Tipping gjennomfører kontroller som har til mål å avdekke brudd på spilleregler. Når vi velger område for revisjon er det basert på den kunnskap og informasjon vi har om i selskapets internkontroll av spillsystemene. Målet med revisjonen er å vurdere om Norsk Tippings etablerte transaksjonskontroll ivaretar krav som fremgår av spilleregler for tallspillet Extra og terminalspillet Multix. Et sentralt spørsmål er hvordan selskapet sikrer at kontroll på transaksjonsnivå ivaretar krav i spilleregler på en objektiv og uavhengig måte og om der er en risiko for at kontrollene ikke virker etter sin hensikt eller at det ikke er satt opp tilstrekkelig med kontroller.

2. Metode og tilnærming

Lotteritilsynet varslet Norsk Tipping 14. april 2015 om revisjon av transaksjonskontroll for Multix og Extra, jamfør Lotteritilsynets Årsplan *for revisjon 2015* oversendt selskapet den 2. februar 2015.

Lotteritilsynet observerte en elektronisk trekning av Extra den 26.mai 2015 på Hamar. Trekningen ble gjennomført av driftsansvarlig som redegjorde for oppgaver i kjøreplan underveis i trekningen.

På stedlig tilsyn ble det foretatt intervju av direktør, ledere og medarbeidere med ansvar for internkontroll for Multix og Extra. Intervjuene omfattet kontrollaktiviteter i et overordnet perspektiv, samt en gjennomgang av planlegging, gjennomføring og oppfølging av kontroller for spillene på Multix terminalene og for tallspillet Extra. Videre ble det gjennomført stikkprøvekontroll av utvalgte spilleregler for å avgjøre om definerte kontrolltiltak ble gjennomført. Se vedlegg 1.

Lotteritilsynet har forespurt og samlet inn dokumentasjon før og under revisjonen. Dokumentasjonen er systematisert av medarbeidere hos Norsk Tipping og revisjonen baserer seg på at mottatt dokumentasjon er blitt sannferdig fremstilt. Virksomheten har lagt alle forhold til rette for en effektiv gjennomføring av revisjonen.

Revisjonen ble gjennomført i samsvar med *Retningslinjer for tilsyn utført som revisjon i Lotteritilsynet*. Hensikten med revisjonen er å dokumentere eventuelle avvik og påpeke mulige forbedringsområder (merknader).

AVVIK er forhold som tilsynet mener ikke er i samsvar med revisjonskriteriene.

MERKNAD er forhold som ikke er i strid med revisjonskriteriene, men der tilsynet finner grunn til å påpeke mulighet for forbedring.

Ved avvik fremlegges revisjonsbevis og Lotteritilsynet vil be om en oppfølgingsplan for hvordan, og når påviste avvik vil bli utbedret, og hvilke korrigerende tiltak som vil bli gjennomført.

Ved merknader forventer Lotteritilsynet at de påpekte forholdene håndteres slik at de ikke senere utvikler seg til/bidrar til avvik. Ved merknad ber vi om en tilbakemelding på hvordan selskapet vil følge opp Lotteritilsynets anbefaling.

Kopi av tilsynsrapporten blir sendt til Kulturdepartementet.

3. Revisjonskriterier

Revisjonskriteriene danner grunnlaget for vurderingene som følger i tilsynsrapporten.

3.1 Pengespilloven

Lov om pengespill av 28. august 1992 nr. 103.

Det følger av § 1 andre ledd at *«Loven skal sikre at pengespill foregår i betryggende former under offentlig kontroll, med sikte på å forebygge negative konsekvenser av pengespill..»*.

Vurderingskriteriet i denne rapporten blir om Norsk Tippings etablerte system for å ivareta kundens rettigheter ved spill på Multix og Extra foregår i betryggende former.

3.2 Spilleregler for Multix

Spilleregler fastsatt og sist endret av Kulturdepartementet 29. januar 2015 med hjemmel i lov om pengespill m.v. av 28. august 1992 nr. 103 § 11

Spilleregler utvalgt til stikkprøvekontroll for Multix jf. vedlegg 4

- Punkt 3.4 regulerer at spillsaldo ikke skal overskride 1500 kroner. Dersom gevinst medfører at spillsaldo vil overskride denne grensen, skal gevinsten automatisk overføres til spillerkonto.
- Punkt 3.5 regulerer krav til at spiller deltar i en spillsekvens om gangen.
- Punkt 3.6 regulerer planlagt stenging av spill og spillerens mulighet til å avslutte pågående spillsekvens før stenging effektueres.
- Punkt 3.7 regulerer teknisk avbrudd i spill og hvilke rettighet spilleren har til å fortsette etter at systemet på nytt er tilgjengelig.
- Punkt 3.8 regulerer nattestenging mellom kl. 24:00 til kl.07:00
- Punkt 4.4 regulerer at gevinst kan maksimalt være 1500 kroner
- Punkt 6.1 regulerer maksimalt tap for spiller for dag og måned

3.3 Spilleregler for Extra

Spilleregler for Extra fastsatt og sist endret av Kulturdepartementet 3.juni 2013.

Spilleregler utvalgt til stikkprøvekontroll for Extra jf. vedlegg 4

- Punkt 1.2.2 regulerer krav til registrert spill og 18 års aldersgrense
- Punkt 2.3.1 regulerer hvilke valg spilleren kan ta ved innlevering av spilldeltakelse
- Punkt 2.3.4 regulerer hvor mange ganger kupongen deltar i spillomgang
- Punkt 2.3.5 regulerer hvor mange uker kupongen deltar
- Punkt 2.6.7 regulerer premiegruppe 7, Extra kandidaten som deltar i trekning med et tilfeldig brett blant samtlige brett som deltar i spillomgangen

3.4 Kvalitetssystem hos Norsk Tipping

Norsk Tippings etablerte kvalitetssystem gir føringer for hvordan aktiviteter skal planlegges, organiseres, utføres og følges opp. I denne revisjonen har vi rettet oppmerksomhet mot føringer som fremgår av:

- Policy for IT med underliggende retningslinjer og rutiner
- Sikkerhetspolicy med underliggende retningslinjer og rutiner.

3.5 WLA Security Control Standard

Lottery and Gaming Security and Integrity Standard for Operations WLA-SCS: 2012

WLA standarden definerer krav til sikkerhet, integritet og risikostyring for lotteri- og pengespillaktører. Standarden stiller krav til kontroller, som samsvarer med NS-ISO/IEC 27001: 2013 (Styringssystemer for informasjonssikkerhet)

I denne revisjonen har vi rettet oppmerksomhet mot føringer som fremgår av:

- G.1 Organization of security
- G.3 Physical and environmental security
- G.4 Access control to gaming systems
- G.5 Information system maintenance

- L.2 Lottery draws
- L.4 Prize money protection

3.6 NS – ISO/IEC 27001:2013

Standarden beskriver krav til styringssystem for informasjonssikkerhet og definerte sikkerhetskontroller i en organisasjon. Standarden definerer krav til etablering, implementering, vedlikehold og beskrivelse av tiltak for kontinuerlig forbedring i virksomhetens styringssystem for informasjonssikkerhet.

I Sikkerhetspolicy går det frem av prinsipper og krav pkt. 1 at selskapet skal være sertifisert i henhold til ISO 27001.

4. Resultat

Revisjonen har avdekket og funnet bevist at Norsk Tipping har etablert kontroller for å avdekke brudd på integritetskrav i spilleregler for Multix og Extra.

Selskapet bruker ikke begrepet transaksjonskontroll i kvalitetssystemet, men uttaler at det er et mål at integriteten i alle spill og konkurranser må gjennomføres på en slik måte at spilleregler etterleves. Det vil si at krav til fullstendighet, gyldighet, sporbarhet, konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet er ivaretatt for at kunder skal ha tillit til selskapets spilltilbud.

Det går frem av retningslinjer for kontroll av integritet i gjennomføring i spill at det er et mål å oppdage integritetsbrudd slik at kunder ikke blir skadelidende. Selskapet definerer integritet som sikkerhet for at informasjon i spillsystemene er korrekt, fullstendig og gyldig.

Selskapet legger til grunn at hver enkel fil og spilltransaksjon skal sikres gjennom definerte og kontrollerte aktiviteter innenfor spillgjennomføringen. Fordeling av ansvar og oppgaver er tydelig definert mellom systemeier for Multix og Extra, IT avdeling og systemansvarlig for drift.

Norsk Tipping gjennomfører kontroll av integritetskrav og har satt det i system gjennom flere internkontrollag.

Nivå 0 – Kontrollene er innebygd i spillsystemene og skal oppfylle myndighetskrav, spilleregler og selvpålagte krav til gjennomføring av spill. I forbindelse med innføring av ny tallspillmotor i 2010, ble det stilt krav til leverandører om ISO 27001 sertifisering, noe som også innbefatter krav til logging, lagring og sikring av alle transaksjoner.

Nivå 1 – Systemeier for spillet har ansvar for å etablere kontroller utenfor spillsystemene for å avdekke brudd på spilleregler. Dersom avvik, skal de rapporteres og håndteres. Om det skal innføres endringer i spill har systemeier ansvar for at endringen skjer i henhold til

etablerte retningslinjer, og at det er etablert kontroller som ivaretar at endringen er i henhold til krav.

Nivå 2 – Sikkerhetsavdelingen har ansvar for å se til at systemeier har etablert kontroller, og om kontrolltiltakene virker etter sin hensikt. Det blir også gjort kontroller helt ned til kode for å sikre at gjennomføring er i henhold til spesifisering og krav.

Sikkerhetsavdelingen utarbeider i tillegg egne kontroller basert på risiko og vesentlighet, og har daglige spørringer til datavarehus for å kontrollere at integritetskrav overholdes.

Nivå 3 – Selskapet har egen internrevisor som rapporterer direkte til administrerende direktør. Internrevisor er uavhengig og har ikke ansvar for oppgaver som er knyttet til gjennomføring av spill. Internrevisor har tilsyn med etterlevelse av selskapets kvalitetssystem og at kontroller i nivå 1 og 2 blir etterlevd.

Nivå 4 – Ekstern revisjon av selskapet, herunder oppfyllelse av sertifiseringskrav og myndighetskrav. Riksrevisjonen, Lotteritilsynet og Det Norske Veritas er eksempler på ekstern revisor.

4.1 Multix

Alle Multix terminalene spiller mot en server, TruServ, hvor all logikk og spilleregler er programmert. Alle som spiller på Multix terminaler må ha spillkort som peker mot Bypass og mot Responsible gaming, det vil si kontroll mot registrerte tapsgrenser og eventuelt andre begrensninger spilleren har satt for deltakelse i spill.

Etter at spill er gjennomført på TruServ, blir det overført transaksjonsfiler med rådata fra TruServ til kontrollsystem. Det blir gjennomført en kontroll (A) av dataene opp mot spillereglene for Multix ved filoverføring, se vedlegg 4.

Eksempler på kontroller er om dags- og månedsgrenser er overholdt, om det er spilt i mer enn en time eller om det er forsøkt å løse inn «tilgodelapp» etter teknisk avbrudd. Ved avvik varsles systemansvarlig og sikkerhetsavdeling. Alle hendelser blir registrert i avvikssystemet. Eksempel på hendelse, kan være spiller som ikke har innløst «tilgodelapp» innen 24 timer etter teknisk avbrudd. En slik hendelse generer en manuell retting og spiller får tilbakebetalt penger dersom det er penger på spillsaldo da avbruddet inntraff. Systemeier har ansvaret for at etablerte kontroller er hensiktsmessige, tilstrekkelige og effektive, og i samsvar med mål om avdekke brudd på integritetskrav i spilleregler.

Når datakontrollen (A) er gjennomført før overføring av filer til datavarehus, blir det gjennomført en konsistens kontroll (B) av alle data som skal over til datavarehus, se vedlegg 4. Eksempel er kontroll av data i ansvarlighetsverktøyene, i spillkort og i kunderegisteret.

Norsk Tipping har etablert et analyseverktøy (D) som generer forespurte rapporter fra datavarehus (C), se vedlegg 4. Verktøyet leverer rapporter etter forespørsel både fra systemeier til Multix og fra Sikkerhetsavdelingen. Rapportene kjøres hver natt for å avdekke brudd på spillereglene.

Alle avvik og hendelser blir registrert i avvikssystem og fulgt opp av ansvarlig avdeling. Det gjennomføres ukentlige avviksmøter og avvikene blir analysert og kontrolltiltak blir etablert ved behov. Videre blir det definert hvem som er ansvarlig for oppfølging.

Norsk Tipping gjennomførte en årlig helsesjekk/risikovurdering av TruServ i mars 2015. Systemeier og systemansvarlig har gjennomført en kartlegging av status på sikkerhetsaspekter og rollefordeling av sentrale oppgaver for drift av systemet. Det blir gjennomført en vurdering av risiko for sikkerhetsbrudd, mangler i avvikssystem og andre driftsavvik.

Norsk Tipping har også gjennomført en sikkerhetsrevisjon av leverandør i oktober 2013. Målet med revisjonen var å vurdere om leverandør driver virksomheten i samsvar med krav som fremgår av NS –ISO 27001:2013. Revisjonsrapporten konkluderte med fire forbedringspunkter, med frist for oppfølging innen utgangen desember 2014.

Lotteritilsynet har gjennomført stikkprøvekontroller for utvalgte spilleregler for Multix. Stikkprøvekontrollen hadde til hensikt å kontrollere om selskapet har etablert kontroller for å avdekke brudd på spillereglene. Lotteritilsynets konklusjon er at selskapet har etablert kontroller for å avdekke brudd på spillereglene. Resultat fra stikkprøvekontrollen er vist i vedlegg 4.

4.2 Extra

I forbindelse med anskaffelse av ny spillmotor for tallspillene i 2010 besluttet ledergruppen i Norsk Tipping at de skulle anskaffe et eget uavhengig kontrollsystem for spill gjennomført på den nye plattformen. Selskapet uttaler at målet med et eget uavhengig kontrollsystem, er å redusere risiko for brudd på spilleregler.

Norsk Tippings leverandør fikk oversendt krav om å utarbeide et kontrollsystem som utfører kontroll av spilleregler. Kontrollaktiviteter må gjennomføres gjennom hele prosessen fra salg av spill, gjennomføring og til utbetaling av premier. Kontrollsystemet får oversendt fil fra tallspillmotoren og kontrollaktivitetene skal sikre at gjennomføringen av spillene skjer i samsvar med spillereglene, se vedlegg 3. Kontrollsystemet kontrollerer alle tallspillene til Norsk Tipping, men utelukker kampanjetrekninger.

Norsk Tipping har kun lesetilgang til kontrollsystemet og har ikke mulighet til å til å stanse eller fjerne det. Dersom leverandør får driftsproblemer med kontrollsystemet så er det en reserveløsning som kan tas i bruk, se vedlegg 3. Kontrollaktivitetene i systemet skjer parallelt med tallspillmotor og det er krav om at kontrollsystemet skal være tilgjengelig når trekninger gjennomføres. Kontrollsystemet gir grønt lys for gjennomføring av trekning, vinnerutvelgelse og premieberegning gitt at filer og beregning av premier er korrekt. Norsk Tipping gjennomfører trekninger unntaksvis uten kontrollsystemet, men har som policy at det ikke blir utbetalt premier før systemet har bekreftet korrekt gjennomføring av trekning og premieberegning. Sikkerhetsavdelingen får e-post og SMS varsling som melder om trekning er balansert i systemene eller ikke.

Dersom det blir registrert hendelser i kontrollsystemet, blir det utarbeidet egne rapporter som sendes til sikkerhetsavdeling og systemansvarlig. Det blir utarbeidet rapporter fra systemet som foreslår løsning og som kommenterer årsak.

Norsk Tipping gjennomfører minst ett servicemøte i året med leverandør. I møtet orienterer Norsk Tipping om nye prosjekter, endringer i spilleregler eller andre endringer i spillene som medfører endringer i kontrollsystemet. Ved endringer overfører Norsk Tipping testdata slik at det er mulig å etablere kontroller som ivaretar endringen. Det er egen server for testmiljø og to servere som står i produksjon. Leverandør gjennomfører tester som verifiserer om endring er implementert og Norsk Tipping mottar bekreftelse som viser dette. Før prosjektet kan settes i produksjon, er det en forutsetning at kontrollsystemet er i produksjon. Norsk Tipping har ikke tilgang til kildekodene for kontrollsystemet.

Norsk Tipping gjennomfører en egen årlig helsesjekk og risikovurdering av leverandør og kontrollsystem, sist i mai 2015. Rapporten viser at selskapet skal gjennomføre ny sikkerhetstest og sikkerhetsrevisjon av systemet og leverandør i løpet av 2015. Det er gjennomført en risikovurdering for å avdekke mangler i rutiner og kontroller. Basert på vurderingen er det utarbeidet oppfølgingstiltak og definert ansvar. Videre er det definert hvem som har ansvar for oppgaver i forbindelse med endringer i kontrollsystemet og frister for ferdigstillelse.

Revisjonen avdekket at Norsk Tipping ikke har utarbeidet «test case» i den hensikt å fremprovosere feil i kontrollsystemet. Selskapet mente derimot at en slik fremgangsmåte ville være en styrke for å vurdere integriteten til kontrollsystemet, og vil vurdere å implementere og gjennomføre slike provoserende «test case» i internkontrollen hos selskapet.

Lotteritilsynet har gjennomført stikkprøvekontroller for utvalgte spilleregler for Extra. Stikkprøvekontrollen har til hensikt å kontrollere om selskapet har etablert kontroller for å avdekke brudd på spillereglene. Resultat fra stikkprøvekontrollen er vist i vedlegg 4.

5. Merknader

5.1 Evaluere etablerte kontroller for Multix

Lotteritilsynets vurdering er at Norsk Tipping har etablert og implementert kontroller som i all hovedsak vil avdekke brudd på spilleregler for Multix. Gjennom revisjonen avdekket vi likevel at kontroll av Multix transaksjoner ikke er like omfattende som for tallspillene. Multix blir kontrollert i kontrollsystem (A) og i egne rapporter (D), se vedlegg 4.

Systemeier definerte kontroller for Multix på et tidlig tidspunkt etter lansering, og vi har ikke mottatt bevis for at kontrollene for Multix har vært gjennom en evalueringsprosess eller korrigert for kontrolltiltak etter dette.

Videre anbefaler vi at selskapet utarbeider «test case» som kan stress og provosere frem feil i kontroll (A) og kontroll (D).

Sikkerhetsavdelingen baserer sine kontroller på risiko og vesentlighetsvurderinger og omfatter således ikke alle spilleregler som kan være relevante for kontroll, men kontrollene er likevel viktige for å avdekke eventuelle svakheter eller avvik ved gjennomføring av spill på Multix.

Vi anbefaler videre at det blir gjennomført helsesjekk/risikovurderinger for kontrollsystemene til Multix tilsvarende helsesjekk og risikovurdering for andre systemer.

5.2 Klargjøre prinsipp og krav ved tekniske avbrudd i spill

I spillereglene for Multix, pkt.3.7, går det frem at «spillerne skal få mulighet til å avslutte spillsekvenser som blir avbrutt på grunn av teknisk feil innen 24 timer». I praksis får spilleren en «tilgodelapp» fra Norsk Tipping som må benyttes innen 24 timer. Alle slike situasjoner blir registrert i spillsystemet og de fleste «tilgodelapper» blir benyttet allerede den første timen etter at brudd med server skjer. Lotteritilsynet har fått fremlagt hvordan selskapet håndterer slike avbruddssituasjoner i spillsystemet og at de blir registrert. Revisjonen avdekket at det er uklarheter knyttet til hvem som har ansvar og hvilke oppgaver som skal utføres ved tekniske brudd. Vi anbefaler at selskapet klargjør ulike problemstillinger som oppstår ved tekniske avbrudd og om der kan være risiko for brudd på andre spilleregler. Videre anbefaler Lotteritilsynet at selskapet klargjør ansvar, prinsipper, krav og rutiner til håndtering av teknisk avbrudd i kvalitetssystemet.

6. Avslutning

Lotteritilsynet konkluderer med at Norsk Tipping har etablert kontroller for å avdekke brudd på spillereglene for Multix og Extra. Selskapet har lagt frem dokumentasjon og bevis under revisjonen som viser at det er etablert et internkontrollsystem som sikrer at sensorer utløses dersom brudd på spillereglene. Det blir gjennomført risikovurderinger for sikkerheten i kontrollsystemet for Extra og at kontrollene virker etter sin hensikt. Det er videre dokumentert for avvikshåndtering i tilknytning hendelser eller avvik og at det er definert for ansvar og oppfølging dersom avvik skjer.

Vi ber om tilbakemelding på hvordan Norsk Tipping vil følge opp Lotteritilsynets merknader. Frist for tilbakemelding på merknader vil fremgå av endelig tilsynsrapport.

Vedlegg 1 – Gjennomføring

Tidspunkt 27.mai 2015	Tema	Deltakere
08:30 – 09:00	Åpningsmøte <ul style="list-style-type: none"> • Bakgrunn for tilsyn • Mål og overordna problemstillinger • Revisjonskriterier • Omfang • Tidsplan 	Randi H Røed Trond Laupstad Roy Nesholen Thomas Brinkman Bjørn-Inge Sletta Alf Eldar Bergset
09:00 – 10:00	Transaksjonskontroll hos Norsk Tipping <ul style="list-style-type: none"> • Mål og strategi • Ansvar og roller • Risikovurderinger • Anskaffelse/dialog med leverandør • Registrering og oppfølging av avvik 	Overordna nivå Randi H Røed Trond Laupstad Alf Eldar Bergset
10:00 – 10:15	Pause	
10:15 – 11:30	<ul style="list-style-type: none"> • Multix - transaksjonskontroll <ul style="list-style-type: none"> ○ Systemarkitektur ○ Verktøy for grensesetting- tolkning av regel og beskrivelse av kontroll 	Overordna Roy Nesholen Thomas Brinkman Trond Laupstad Alf Eldar Bergset
11:30 – 12:15	<ul style="list-style-type: none"> • Lunsj 	
12:15 – 14:5	<ul style="list-style-type: none"> • Multix – stikkprøvekontroll <ul style="list-style-type: none"> ○ Spilleregul 3.4 og 4.4 ○ Spilleregul 3.6 og 3.7 	Roy Nesholen Thomas Brinkman Trond Laupstad Alf Eldar Bergset
14:15 – 14:30	<ul style="list-style-type: none"> • Pause 	
14:30 – 16:00	<ul style="list-style-type: none"> • Multix – stikkprøvekontroll <ul style="list-style-type: none"> ○ Spilleregul 3.5 ○ Spilleregul 3.8 ○ Spilleregul 6.1 	Roy Nesholen Thomas Brinkman Trond Laupstad Alf Eldar Bergset

Tidspunkt 28.5.2015	1. Tema	Deltakere
08:30-09:00	<ul style="list-style-type: none"> • Extra – transaksjonskontroll <ul style="list-style-type: none"> ○ Systemarkitektur ○ Resultat etter observasjon av trekning EXTRA 26.5 	Trond Laupstad Bjørn-Inge Sletta Alf Eldar Bergset
09:00 – 10:30	<ul style="list-style-type: none"> • Extra – stikkprøvekontroll <ul style="list-style-type: none"> ○ Spilleregul 1.2.2 ○ Spilleregul 2.3.1 og 2.6.7 ○ Spilleregul 2.3.4 og 2.3.5 	Trond Laupstad Bjørn-Inge Sletta Alf Eldar Bergset
10:30 – 10:45	<ul style="list-style-type: none"> • Pause 	
10:45 – 12:00	<ul style="list-style-type: none"> • Extra – Stikkprøvekontroll <ul style="list-style-type: none"> ○ Spilleregul 2.6 og 2.7 	Trond Laupstad Bjørn-Inge Sletta Alf Eldar Bergset
12:00 – 12:30	<ul style="list-style-type: none"> • Lunsj 	
12:30 – 13:30	<ul style="list-style-type: none"> • Internt møte Lotteritilsynet 	Lotteritilsynet
13:30 -	Sluttmøte <ul style="list-style-type: none"> • Presentere resultat og anbefalinger • Oversending av foreløpig og endelig revisjonsrapport • Frister for tilbakemelding på eventuelle avvik eller merknader 	Randi H Røed Trond Laupstad Roy Nesholen Thomas Brinkman Bjørn-Inge Sletta Alf Eldar Bergset